

בנין יעקב

פרשת כי תבוא

אמרים יקרים מפנינים נפלאים
לעודד הלבבות בימים המאידים
להבהיק עיניים ביהלום וספידים

תוכן הענינים

פרשת כי תבוא

עבודת השי"ת בשמחה.....ה

© כל הזכויות שמורות

להערות אפשר לפנות לטל-פקס : 02-999-8201

או למייל : 3122131@GMAIL.COM

ניתן להשיג הקונטרס

בירושלים: בספרי עין יעקב מול שטיבלאך מאה שערים או בטלפון 053-31-53-661 050-41-75-336

בבית שמש: 052-76-30-720 **בבני ברק:** פרידמן מול בית הכנסת איצקוביץ

כמו כן ניתן להשיג את סדרת הספרים:

בנין יעקב על הלכות בשר בהלב ותערובות (ד' כרכים)

בנין יעקב על המועדים:

אלול • ראש השנה • יום כיפור • סוכות • חנוכה • שובבי"ם • פורים – ד' פרשיות

חודש ניסן - חג הפסח - ספירת העומר • שבועות • בין המצרים

בנין יעקב על התורה:

בראשית • שמות • ויקרא • במדבר • דברים

אפשר לשמוע שיעורי המחבר בקול הלשון

במספר טלפון: 0733718414

פרשת כי תבוא

עבודת השי"ת בשמחה

איך יתכן שמפני חסרון השמחה באה ח"ו התוכחה

בפרשתנו (דברים כח מז) "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל, ועבדת את אויבך" וגו'. לכאורה מפשטות דברי הכתוב משמע שאף על פי שהוא עובד את השי"ת, אך כיון שאין העבודה בשמחה וטוב לבב, אזי יומשך עליו העונש החמור של "ועבדת את אויבך" וגו' וכל התוכחה, וכבר הקשו רבות בספה"ק, האיך יתכן כדבר הזה שמחמת חסרון השמחה לבד, יבוא העונש המר הזה.

השמחה במעשה המצוה היא מצוה בפני עצמה

וראה מה שכתב בזה בספר רבנו בחיי (בפרשתנו) מעם הדבר, כי יש חיוב על האדם לשמח בעת התעסקו במצוות השי"ת, והשמחה במעשה המצוה היא מצוה בפני עצמו, ומלבד השכר שיש לו על המצוה יש לו שכר על עצם השמחה, ועל כן יעניש בכאן למי שעובד עבודת המצוה כשלא עשאה בשמחה, דעל אף שקיים את עצם המצוה, בכל זאת הרי ביטל מצות השמחה של מצוה ועל זה בא לו העונש.

עבירה הגדולה ביותר – העבודה בלא שמחה

נמצינו למדים גודל החיוב לעבוד את השי"ת דייקא מתוך שמחה, והיא מעיקרי המצוה, וכמו שמחויב האדם לקיים את עצם המצוות, כן מוטלת עליו החובה לעשותה דייקא מתוך שמחה וח"ו לא יוסיף עצב עמה, שהרי כל פרשת התוכחה והמכאובים הנוראים, נאמרו רח"ל מפני חסרון השמחה והרצון בעבודת השי"ת. ומובא בשם הרה"ק מפרשיסחא זיע"א, שאמר: מכל עבירות שבא על ידם כל התוכחות, לא כתבה התורה אלא העבירה הזו, "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה" שמע מינה שזו היא העבירה הגדולה ביותר.

העבודה מתוך שמחה שוה לכל נפש, ושכרה יתירה עד אין שיעור

אמנם מאידך גיסא, ממה שמצינו שהחמירה תורה כל כך בעונש המבטל את השמחה של מצוה, למדים אנו עד כמה חביבה לפניו יתברך המצוות שאדם עושה מתוך שמחה וטוב לב, ובוודאי שכרה הרבה מאוד עד אין לשער, כי הרי מדה טובה מרובה חמש מאות פעמים ככה.

ובל יחשוב האדם שמידת השמחה היא מדריגה עילאה שנדרשת רק מיחודי סגולה, כי הרי פרשת התוכחה נאמרה בשוה לכל אשר בשם ישראל יכונה, ואם התוכחה באה על חסרון השמחה, מוכח מניה שעבודת השי"ת מתוך שמחה היא עבודה השוה לכל נפש, ונדרשת מכל אחד באשר הוא, והיא המפתח לשערי העבודה כמאמר הכתוב (תהלים ק ב) "עבדו את ה' בשמחה".

ישמה בתורה ובמצוות כאילו הרויח אלף אלפים דינרי זהב

ויש להאדם לשמוח בעבודת השי"ת ובמצותיו כמוצא שלל רב, כמו שכתב בזה הרה"ק מוהרר"ח וויטאל זיע"א (שער רוח הקודש ח:): צריך האדם בעת קיומו

כל מצוה ומצוה, או בהתעסקו בתורה, או כשמתפלל התפלה, להיותו שמח וטוב לב יותר מכאשר מרויח או מוצא אלף אלפים דינרי זהב.

ובשער המצות (בהקדמה) כתב: דהשורש שהכל נשען עליו הוא, שבעת עשיית המצוה אל יחשוב שהיא עליו כמשא וממהר להסירם מעליו, אלא יתבונן בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירויח אלף אלפים דינרי זהב, ויהיה שמח בעשותו אותה המצוה בשמחה שאין לה קץ מלב ומנפש ובחשק גדול כאלו ממש בפועל גותנים לו אלף אלפים דינרי זהב אם יעשה אותה מצוה.

וזהו פירוש הפסוק "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל" כלומר שתשמח בעבודת השי"ת, יותר מאילו היית מרויח רוב כל ממון שבעולם.

לפי גודל השמחה יזכה לקבל אור עליון ורוח הקודש

ובתב עוד שם, דכפי גודל שמחתו באמת ובטוב לבב הפנימי, כך יזכה לקבל אור עליון, ואם יתמיד בזה אין ספק שישמח עליו רוח הקודש. וענין זה נוהג בקיום כל המצות כולם בין בעת שעוסק בתורה שיהיה בחשק גדול נמרץ בהתלהבות עצום כאלו עומד לפני המלך ומשרת לפניו בחשק גדול למצוא חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה.

יגיל וישמח שבדיה שפילה כמוהו זכה לעבוד מלך רם ונישא

ובעין זה כתב בספר חסידים (סימן יד): שצריך לקחת משל מבשר ודם אם היה יודע דבר שהוא רצון המלך, לעולם לא יניח ולא ישקוט עד שישלים רצון המלך, שהוא רמה ותולעה כמוהו, ויהיה שמח שמחה גדולה על אשר באו מעשיו לפני המלך. מכל שכן לרצון הבורא שהוא חי וקיים, על אחת כמה וכמה שיש לו לטרוח ולבקש איך יעשה וישלים רצון מצותיו. ובילקוט שמעוני (תהלים רמו תתנד)

איתא: אמר רב איבו כשתהא עומד להתפלל יהא לך עלך שמח, שאתה עובר לאלקים שאין כיוצא בו.

מתנאי קיום המצוה - השמחה הגדולה בעשיתה

ודברים נפלאים כתב בזה בספר החרדים (הקדמה למצוות, סימן ד) וכה דבריו: מתנאי קיום המצוה, השמחה הגדולה במצוה, דכל מצוה ומצוה שתזדמן לו, היא מתנה ששלח לו הקדוש ברוך הוא, ולפי רוב השמחה יגדל שכרו.

ובן גילה הרב החסיד המקובל מורנו הרב יצחק אשכנזי זצ"ל [האר"י הקדוש] לאיש סודו, שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי חכמה ורוח הקדש, בשכר שהיה שמח בעשית כל מצוה בשמחה גדולה לאין תכלית, ואמר, דהיינו דכתיב (דברים כח מז) "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל", פרוש 'מרב כל' מכל מיני תענוגים שבעולם, מכל זהב ופז רב ואבנים טובות ומרגליות.

ובספר ראשית חכמה (שער האהבה פרק י) מבאר דהכוונה היא, שיהיה שמח בשמחת הקדוש ברוך הוא ובמצוותיו ותורתו יותר מכל ממון שבעולם, כמו שהתורה נאמר בה (משלי ט יא) "וכל חפציד לא ישוו בה" כך לא ישוו שום שמחה שבעולם אצל שמחת מצוה.

אם היו בני אדם מרגישיין במתיקות התורה היו משתגעיים ומתלהטים אחריה

וידועה אימרת רבינו האור החיים הקדוש זיע"א בפרשתן על מאמר הכתוב (דברים כו יא) "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלהיך", שיש בהם כדי להלהיב את הלבבות לשקוד על התורה ועל העבודה מתוך אהבה ושמחה של מצוה, וכה דבריו: גם ירמוז במאמר "בכל הטוב" אל התורה, כאומרם ז"ל (ברכות ה). 'ואין טוב אלא תורה', שאם היו בני אדם מרגישיין במתיקות ועריבות טוב

התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה ולא יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם.

עבודת השי"ת בשמחה מעוררת שמחה בעליונים ובכחה לבטל הדינים

עוד זאת יתירה מעלת העובד את השי"ת מתוך שמחה, שבכחה לבטל הדינים ולעורר רחמים, וכמו שמבאר הרה"ק הבעל התניא זיע"א (ליקוטי תורה תוריע) הטעם שמגיע עונש כה חמור למי שעושה המצוות מתוך עצבות, דהנה כתוב (קהלת ז כ) "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", ומחמת החטא הרי נמשך העונש על האדם, ואף על פי כן אילו היה עובד את ה' בשמחה של מצוה, היה גדול כח שמחה זו שמעורר השמחה למעלה כביכול והיא מבטלת הדינים וכו' כי באור פני מלך חיים כו' (ועיין בזהר תצוה קפד:), מה שאין כן אם עובד בלא שמחה, נמשך עליו העונש על העוונות, כי הרי אין צדיק בארץ וגו'.

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוכה לעבדו עבודה שלימה מתוך שמחה של מצוה, לטוב לנו כל הימים אמן.

